

Jarosław A. Berent

Sprawozdanie z Fifth Cross Channel Conference on Forensic Medicine

W 1983 roku Association of Police Surgeons (APS) z Wielkiej Brytanii zaprosiło kolegów z Belgii i Holandii, z Forensich Medisch Genootschap (FMG) do Londynu, na First Cross Channel Conference on Forensic Medicine. Pomysł okazał się udany i następne konferencje odbywały się co 3 lata, na przemian po obu stronach Kanału La Manche. Ich zasięg stopniowo rozszerzał się i aktualnie mają już charakter typowo międzynarodowy. Począwszy od pierwszej konferencji organizatorzy używają charakterystycznego logo.

Fifth Cross Channel Conference on Forensic Medicine Paris 19–21 April 1995

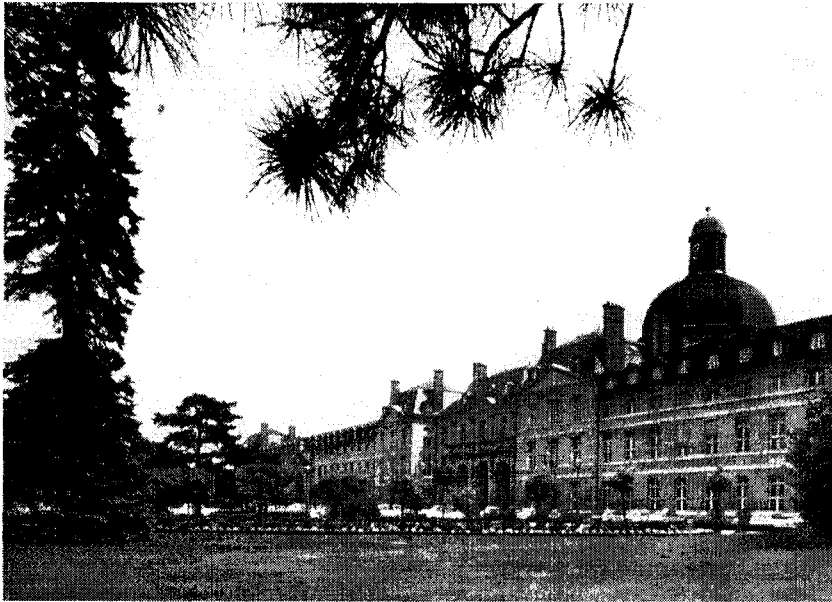

Ryc. 1. Oficjalne logo konferencji.

APS i FMG są organizacjami skupiającymi lekarzy – tzw. police surgeons. Określenie to nie ma bezpośredniego odpowiednika w języku polskim. Są to lekarze różnych specjalności, zazwyczaj lekarze domowi (general practitioners) zajmujący się dodatkowo kliniczną medycyną sądową, czyli najogólniej rzecz biorąc, zastosowaniem wiedzy lekarskiej w postępowaniu karno-sądowym z wy-

łączeniem diagnostyki sekcyjnej. W Polsce nie wyodrębniła się taka gałąź z medycyny sądowej, natomiast w Belgii, Holandii czy Wielkiej Brytanii istnieje ścisły podział na kliniczną medycynę sądową i patologię sądowo–lekarską.

Tegoroczny Fifth Cross Channel Conference on Forensic Medicine miał miejsce w Paryżu, w salach Hopital Pitie–Salpetriere (fot. 2) od 19 do 21 kwietnia 1995 roku.

Ryc. 2. Miejsce obrad – Hopital Pitie–Salpetriere.

Wzięło w nim udział około 150 delegatów. W większości z Belgii, Holandii, Francji i Wielkiej Brytanii, choć byli obecni również reprezentanci większości państw europejskich, Japonii i USA. Z Polski byłem jedynym uczestnikiem. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. Michel Garnier a sekretarzem dr Bernard Marc. Językiem obowiązującym był angielski, jednak gospodarze wtrącili kilka referatów w swoim własnym języku. Planowana tematyka obejmowała głównie kliniczną medycynę sądową, lecz faktycznie objęła całość medycyny sądowej. Przedstawiono blisko 100 doniesień, zarówno w formie prezentacji ustnych, jak i plakatów.

Po większości referatów rozwijała się dyskusja, często z powodu braku czasu kończona w kuluarach. Duże zainteresowanie wzbudziły między innymi wystąpienia dotyczące: prawnych aspektów eutanazji prezentowane przez Holendrów (J.Topman; Euthanasia and assisting suicide in the Netherlands. oraz: A.Hamers: Checking the euthanasia procedure.), ciekawej próby uzyskania informacji od dzieci o molestowaniu seksualnym przez analizę ich rysunków (L.Peterson: Telling without telling: a clinician's guide to screening children's art productions.), nowego podejścia do określania czasu zgonu metodami temperaturowymi (E.Baccino, L. de Saint Martin Pernot: Time of death determination at the scene: comparison of

three methods based on a single rectal temperature measurement ('rule of thumb' 1 and 2, Henssge nomogram) to the outer ear temperature measurements method.) oraz wiele innych.

Z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy przedstawiono dwie prace w formie prezentacji ustnej (1. J.A.Berent, A.Piotrowicz, K.Śliwka, D.Miścicka-Śliwka: Validity of temperature methods of post mortem interval estimation when changeable ambient temperature is considered. An introduction into model of the thermal memory. 2. D.Miścicka-Śliwka, A.Syroczyńska, K.Śliwka, J.A.Berent: D1s80 typing in forensic practice.) i pięć jako plakaty (1. D.Miścicka-Śliwka, T.Grzybowski, K.Śliwka, J.A.Berent: Forensic applications of the STR system SE 33. 2. D.Miścicka-Śliwka, J.A.Berent, K.Śliwka, A.Syroczyńska, B.Pleszyńska: Application of multilocus probe MZ1.3 for forensic paternity determination. 3. D.Miścicka-Śliwka, J.A.Berent, E.Bloch-Bogusławska, K.Śliwka: Identification of human remains using DNA investigation. 4. D.Miścicka-Śliwka, B.Pleszyńska, K.Śliwka, T.Grzybowski, J.A.Berent: Allele frequencies of LDLR, GYPA, HBGG, D7S8 and GC in Polish population. 5. J.A.Berent, J.Przygońska, J.Korenkiewicz, K.Śliwka, D.Miścicka-Śliwka: Primary hyperparathyroidism as a cause of circulation breakdown after road accident.).

Organizatorzy wydali i przekazali uczestnikom w momencie rozpoczęcia nie tylko streszczenia prac, lecz także pełne publikacje. Streszczenia wydrukowano w dodatkowym numerze *Journal of Clinical Forensic Medicine* (*J Clin Forensic Med* 1995, 2, Suppl 1: 1–34), a publikacje wydano w formie CD-ROM'u, do którego odtworzenia niezbędny jest komputer (typu PC lub Macintosh) z czytnikiem płyt kompaktowych (J.Y.Prax, B.Marc (eds.): *5th Cross-Channel Conference on Forensic Medicine on CD-ROM*, Coreedge Editions Electroniques, Paris 1995). Tak nowoczesny sposób publikowania aktualnie w dobie masowej komputeryzacji nie powinien dziwić. Od kilku lat można przecież korzystać z różnych baz danych na dyskach kompaktowych jak na przykład Medline, czy z wydawnictw encyklopedycznych. Dodatkową zaletą CD-ROM'u w stosunku do publikacji drukowanych jest możliwość prezentowania, oprócz tekstu, wykresów, tabel lub zdjęć, także krótkich nagrań filmowych VHS. Pewne obserwacje są niezmiernie trudne do oddania na nieruchomym obrazie, podczas kiedy krótka sekwencja oddaje ją z łatwością. Autorzy kilku prac skorzystali z tej możliwości z dobrym skutkiem.

Czysto naukową część konferencji urozmaiciły towarzyszące wystawy. Oprócz typowych prezentacji firm uwagę zwróciła policja z Holandii, która zaprezentowała wyposażenie zespołu identyfikacji w katastrofach masowych (RIT). Składa się ono z kilku ciężarówek ze sprzętem pozwalającym na identyfikację do 500 osób, możliwym do przemieszczenia w obrębie kraju lub poza granicami. Idea takiego zespołu powstała tam już w 1962 roku, przez lata była realizowana i modyfikowana po kolejnych zdarzeniach, a ostateczny kształt zespół uzyskał w 1983 roku. Od momentu powstania brał udział w akcjach identyfikacyjnych po wielu katastrofach masowych. Uczestnicy mogli zapoznać się z bliska ze sprzętem, a Holendrzy chętnie wyjaśniali wszelkie wątpliwości.

Jednym z uczestników zjazdu był prof. Kosei Yonemitsu z Japonii, który jest sekretarzem generalnym *The Forth International Conference of World Police Medical Officers in Clinical Forensic Medicine*, który odbędzie się w dnach od 19 do 23 sierpnia 1996 roku w Kumamoto. Zaprosił on do wzięcia udziału w tym zjeździe, tym bardziej, że odbędzie się na kilka dni przed 14. kongresem IAFS w Tokio.

Podsumowując należy podkreślić, że konferencja była bardzo dobrze przygotowana zarówno pod względem merytorycznym, jak również organizacyjnym. Wydaje się, że jedną z przyczyn tego było przekazanie przez organizatorów znacznej części swoich obowiązków na wyspecjalizowane firmy. Jedna z nich przejęła całość spraw socjalnych a druga wydanie publikacji.

Kolejny, szósty już z kolei, zjazd odbędzie się na Wyspach Brytyjskich w 1998 roku. Dokładne miejsce nie zostało jeszcze wybrane, lecz chciałbym zarekomendować Kolegom wzięcie udziału w nim – tym bardziej, że gospodarze przyjęli mnie jako jedyne gościa z Polski bardzo ciepło i serdecznie.

Adres autora:

Katedra i Zakład Medycyny Sądowej AM w Bydgoszczy
85–094 Bydgoszcz, ul. M. Skłodowskiej–Curie 9

* * *

Dr Ewa Raczek

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa “Zatrucia, urazy, alkoholizm i narkomania w praktyce sądowno–lekarskiej”

W dniach 27 i 28 kwietnia 1995 roku odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa “Zatrucia, urazy, alkoholizm i narkomania w praktyce sądowno–lekarskiej”. Konferencję zorganizowano z okazji Jubileuszu 40–lecia Zakładu Medycyny Sądowej oraz 70–tych urodzin Prof. Władysława Nasiłowskiego.

Organizatorami Konferencji byli: Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Śl. A. M. oraz Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii w Katowicach. Miejsce Konferencji – Ośrodek Szkoleniowy Zakładu Informatyki, Automatyki i Doskonalenia Zawodowego w Bielsku–Białej.

Honorowy Komitet Organizacyjny stanowili: J.M rektor Śl. AM, Dziekan Wydziału Lekarskiego w Katowicach, Prezesi Sądów Wojewódzkich w Katowicach i Bielsku–Białej oraz Prokuratorzy Wojewódzcy z tych miast.

W Konferencji uczestniczyło 140 osób. Wśród nich – władze Uczelni (J.M. Rektor, Dziekan Wydziału Lekarskiego w Katowicach), doktorzy honoris causa Śl. A.M., nestorzy tejże Alma Mater, Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii, Prezesi Sądów i Prokuratorzy Wojewódzcy Katowic i Bielska–Białej, Kierownicy Katedr Medycyny Sądowej innych akademii medycznych, liczni pracownicy naukowcy tychże, przedstawiciele zaprzyjaźnionej Katedry Medycyny Sądowej z Bratysławy, Dyrektor i pracownicy naukowcy Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie oraz przyjaciele Jubilata. Konferencję otworzyła

Prof. Halina Sybirska powitaniem Gości i złożeniem życzeń Jubilatowi. Kolejne wystąpienia J.M. rektora i Dziekana Wydziału Lekarskiego w Katowicach zawierały kolaudacje osobowości i dorobku Profesora Nasiłowskiego oraz życzenia młodości ducha. Krótki życiorys Jubilata w formie żartobliwej przedstawił Prezes Zarządu Głównego PTMSiK, zaś list gratulacyjny od Ministra Sprawiedliwości RP odczytał Dyrektor Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie. Bardzo ciepło dwa epizody z życia Jubilata przedstawił przyjaciel Profesora – Profesor Jerzy Zieliński.

Prof. Nasiłowski przedstawił historię Zakładu od chwili jego powstania aż do chwili obecnej, bogato ilustrując ją przeżroczami.

Prezenterem muzycznym dla Jubilata były utwory W.A. Mozarta w wykonaniu kwintetu smyczkowego WOSPR pod kierunkiem P.Głombika, natomiast prezen-tem poligraficznym – Zeszyt Naukowy zawierający bibliografię prac Jubilata i współpracowników oraz plastyczną wizję pracowników Katedry – załogi łodzi i Profesora – jej sternika przedstawioną przez przyjaciela Jubilata – mgr Witolda Ostrzołka.

Życzeniom składanym przez wszystkich uczestników Konferencji towarzyszyła lampka wina oraz pieśń „Plurimos annos” zaintonowana przez jednego z Gości.

Po uroczystościach związanych z Jubileuszem Profesora Nasiłowskiego odbyły się obrady Konferencji. Referaty wygłosiło 33 autorów w 6 sesjach tematycznych; omawiano postępy nauk prawno–lekarskich, problemy opiniowania prawno–lekarskiego, alkoholologii, narkomanii a także przedstawiono przegląd kazuistyki. Gościnnie wykładali: prof. prof. Z.Herman i T.Chruściel na temat stanu narkomanii w Polsce i biochemicznych przyczyn uzależnień.

Wszystkie przedstawione referaty zostaną wydrukowane w kolejnym, czwartym już Zeszycie Naukowym – Wydawnictwie Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Śląskiej Akademii Medycznej.

* * *

Prof. nadzw. dr hab. Jerzy Janica

Sprawozdanie z X Jubileuszowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii

W dniach 6.09 – 9.09.1995 r. odbył się w Białymstoku X Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii. Zjazd został zorganizowany przez Zakład Medycyny Sądowej AMB w ramach obchodów 45 rocznicy powołania Akademii Medycznej w Białymstoku. Honorowy protektorat nad Zjazdem objął Jego Magnificencja Rektor Akademii Medycznej w Białymstoku prof. dr hab. Jan Górski. W skład Komitetu Honorowego wchodził ponadto: dr med. Andrzej Gajewski – Wojewoda Białostocki; mgr Krzysztof Jurgiel – Prezydent Miasta Białystok; mgr Zbigniew Pannert – Prezes Sądu Wojewódzkiego; mgr Andrzej Kowalski – prokurator Wojewódzki; mgr Zdzisław Front – prezes Sądu

Apelacyjnego; mgr Maria Zawadzka – Prokurator Sądu Apelacyjnego; podinsp. Tadeusz Serwatko – Komendant Woj. Policji; prof. dr hab. Zygmunt Przybylski – Prezes PTMSiK; dr Krzysztof Chętnik – Lekarz Wojewódzki.

W skład Komitetu Organizacyjnego weszli:

Przewodniczący – prof. dr hab. Jerzy Janica, V–przewodniczący – prof. dr hab. Janina Moniuszko–Jakoniuk, Sekretarz Zjazdu – dr med. Zbigniew Antoniuk, Sekretarz Naukowy – dr med. Tomasz Dopierała, Sekretarz Organizacyjny – mgr Zofia Wardaszka, Skarbnik – lek. med. Janusz Załuski, Członkowie: dr n. med. Ewa Koc, dr med. Tadeusz Józwiak, dr n. med. Witold Pepiński, dr n. med. Małgorzata Skawrońska, dr n. farm. Jan Szrzedziński, lek. med. Maria Rydzewska, mgr Krystyna Kochanowska.

Obrazy odbywały się w Sali Wykładowej w budynku Anatomii Patologicznej i Medycyny Sądowej AMB oraz w Salach: Esperanto i Audytoryjnej Dziecięcego Szpitala Klinicznego.

Uroczyste otwarcie Zjazdu odbyło się 6.09. w Auli Wielkiej AMB, natomiast otwarcie obrad nastąpiło w dniu 7.09 wykładem inauguracyjnym pt. "Medycyna – model biotechniczny czy holistyczny" wygłoszonym przez prof. dr hab. Janinę Moniuszko–Jakoniuk.

Omawiano następujące tematy:

1. Postępy w tanatologii sądowo–lekarskiej – wygłoszono 28 referatów.
2. Współczesne problemy toksykologii i alkoholologii sądowo–lekarskiej – wygłoszono 28 referatów.
3. Serohematologia sądowo–lekarska
  - a) dochodzenie w sprawach spornego ojcostwa,
  - b) badania dowodów rzeczowych – wygłoszono 38 referatów.
4. Tematy wolne – wygłoszono 27 referatów.

Ponadto zaprezentowano 20 posterów w sesji plakatowej.

W czasie Zjazdu odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo–Wyborcze PTMSiK, na którym wybrano nową Zarząd Towarzystwa.

W Zjeździe uczestniczyły 163 osoby z kraju i z zagranicy.